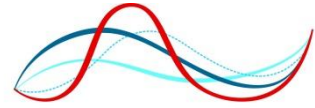

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Anketa o dohotku stanovništva (ADS)
za 2019.

Organizacijska jedinica: Služba statistike životnih uvjeta i
ekonomske aktivnosti stanovništva

Priredili: Hrvoje Žagmeštar i Dražen Ferić

lipanj 2021.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Anketom se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o financijskom i materijalnom statusu kućanstva te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava.

Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti.

Rezultat istraživanja čine pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka, uvjeta stanovanja).

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravna osnova

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2018. Godine

Uredba (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. u vezi sa statistikom Zajednice o dohotku i životnom standardu – EU-SILC

Uredba (EZ) br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba (EZ) br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba (EZ) br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na uzorkovanje i pravila praćenja

Uredba (EZ) br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na popis primarnih varijabli

Uredba (EZ) br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na sadržaja izvještaja o kvaliteti istraživanja

Uredba (EZ) br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i njihovu korekciju

EU-SILC 065 Opis ciljanih varijabli za 2018, EUROSTAT

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, ISCED-2011, UNESCO, 2012, ISBN 978-92-9189-123-8

- Sustav klasifikacije

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)

Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja – NSKO (NN, br. 105/01.)

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja ISCED 2011.

Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.

(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.

Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake

Naselja Republike Hrvatske, 2019.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm> u aplikaciji KLASUS.

- Koncepti i definicije

Osnovne definicije

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi u referentnom razdoblju. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva. Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunanom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici, prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3.

Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva jest granica rizika od siromaštva. Određuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se određuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka, a 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednak dohodak), tada bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statističke jedinice

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja jesu sva izabrana privatna kućanstva i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva u dobi od 16 i više godina (stanje 31. prosinca 2018.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Privatno kućanstvo jest svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Prema metodologiji, institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i slično) nisu obuhvaćena istraživanjem.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni Anketom o dohotku stanovništva koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstveno-istraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut, itd.), ministarstva i zavodi (Ministarstvo socijalne politike, Hrvatski zavod za zapošljavanje itd.).

Međunarodni korisnici: znanstveno-istraživački instituti, Svjetska banka, UN, ILO, UNICEF.

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstveno-istraživački instituti i samostalni istraživači podacima se koriste za domaće i međunarodne znanstvenoistraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socio-ekonomskog položaja stanovništva u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstvo socijalne politike te Hrvatski zavod za zapošljavanje koriste se rezultatima istraživanja za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u svom području djelovanja, npr. u području socijalne politike.

Međunarodni korisnici: Eurostat se podacima istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF se koristi pokazateljima siromaštva i uvjeta života djece kako bi svoje aktivnosti i pomoć usmjerio najugroženijim skupinama djece.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika jest istraživanje provedeno 2013. i ponovo 2015. s općenitom temom o radu Državnog zavoda za statistiku. Tim je istraživanjem općenito obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na područje statistike dohotka i uvjeta života stanovništva.

1.2. Potpunost podataka

Podaci koji se prikupljaju ovim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata za istraživanje EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*). Provedba tog istraživanja, obrada podataka te objavljivanje rezultata potpuno su usklađeni s definiranom metodologijom, čime je omogućena potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica Europske unije.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom (postupci SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS procedure). Izračun je proveden tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti primjenjuje se sljedeća formula:

$$se < \sqrt{(p \times (1-p))/X},$$

gdje je: se = standardna pogreška

sqrt = korijen

p = proporcija (stopa rizika od siromaštva)

X = minimalna efektivna veličina uzorka.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje, Anкета o dohotku stanovništva 2019.

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeffcijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva					
Samačko kućanstvo	32 520	322,37	31 888	33 152	0,99
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	68 292	676,98	66 965	69 619	0,99
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti					
Ukupno	23,3	0,67	22,0	24,6	2,88
Muškarci	22,1	0,73	20,7	23,6	3,30
Žene	24,3	0,71	23,0	25,7	2,92
0 – 17 godina	20,7	1,29	18,1	23,2	6,23
18 – 64 godine	20,7	0,78	19,3	22,1	3,76
65 ili više godina	33,6	0,90	31,8	35,4	2,68
Jadranska Hrvatska	22,0	1,17	19,7	24,3	5,32
Kontinentalna Hrvatska	24,0	0,82	22,3	25,5	3,42
Stopa rizika od siromaštva					
Ukupno	18,3	0,60	17,1	19,5	3,28
Muškarci	17,2	0,66	15,9	18,5	3,84
Žene	19,3	0,63	18,1	20,5	3,26
0 – 17 godina	17,1	1,19	14,8	19,5	6,96
18 – 64 godine	14,8	0,61	13,6	16,0	4,12
65 ili više godina	30,1	0,86	28,4	31,7	2,86
Stopa rizika od siromaštva prema regijama					
Jadranska Hrvatska	16,1	0,96	14,2	17,9	5,96
Kontinentalna Hrvatska	19,4	0,76	17,9	20,9	3,91
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji					
Ukupno	7,2	0,41	6,4	8,0	5,69
Muškarci	7,1	0,45	6,3	8,0	6,34
Žene	7,4	0,44	6,5	8,2	5,95
0 – 17 godina	5,7	0,68	4,3	7,0	11,79
18 – 64 godine	6,8	0,47	5,9	7,7	6,91
65 ili više godina	10,0	0,55	8,9	11,1	5,50
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada					
Ukupno	9,2	0,50	8,2	10,1	5,43
Muškarci	9,6	0,57	8,5	10,7	6,01
Žene	8,7	0,52	7,7	9,7	5,98
0 – 17 godina	6,9	0,80	5,3	8,4	11,59
18 – 59 godina	9,9	0,48	8,9	10,8	4,85

2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu vezane za izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – *unit non-response*) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (*item non-response*).

2.2.1. Pogreška obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za Anketu o dohotku stanovništva 2019. temelji se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2019.) iznosi 91,23%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica po statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	5 516	5 032	91,23
Jadranska Hrvatska	2 296	2 117	92,20
Kontinentalna Hrvatska	3 220	2 915	90,53

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva to je udio adresa izabranih u uzorak za koje je nakon provedenoga terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen stalnom stanovanju (poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i slično). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu. Neutežena stopa nadobuhvata jest 8,77%.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati u prikupljanju ili unosu podataka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom adekvatne metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podataka pri terenskom radu i nakon njega.

Za Anketu o dohotku stanovništva 2019. (ADS 2019.) primjenjuje se metoda CAPI prikupljanja podataka (*Computer Assisted Personal Interview*). Ta metoda prikupljanja podataka omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise. Pitanja su definirana tako da su u njega uključene sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju pojedini odgovor. Prije početka anketiranja provodi se detaljno testiranje anketnog upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za provođenje istraživanja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora automatski su prilagođene ovisno o drugim odgovorima i slično).

Prikupljanje podataka za anketu ADS 2019. provodio je 121 anketar (64 vanjska i 57 unutarnjih anketara). Većina njih već je imala iskustva s provođenjem ankete prethodnih godina. Za anketare koji su prvi put uključeni u prikupljanje podataka za anketu ADS 2019. organizirana je jednodnevna obuka usmjerena na korištenje aplikacije za upravljanje i prijenos podataka (CMS – *Case Management System*), općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, vještine anketiranja te metodološka objašnjenja i detaljne upute za pitanja iz upitnika ADS 2019.

Metodološke upute za anketare koje sadržavaju metodološka objašnjenja i detaljne upute za svako pitanje u upitniku tiskane su prije prikupljanja podataka za potrebe obuke i pripreme terenskog rada i dobili su ih svaki anketar, kontrolor te zaposlenici/voditelji uključeni u istraživanje ADS.

Rad anketara na terenu organiziralo je i nadgledalo 38 kontrolora, iskusnih statističara u područnim uredima Državnog zavoda za statistiku. U svakom od 20 regionalnih ureda kontrolor je pružao potrebnu pomoć anketarima na terenu te potrebna metodološka objašnjenja u skladu sa smjernicama Državnog zavoda za statistiku.

Kontrola podataka koju provode kontrolori uključuje približno 20 upozorenja na pogreške i nedosljednosti koje je vrlo važno otkriti tijekom terenskog rada kako bi se mogla zatražiti dodatna objašnjenja od anketara odnosno kako bi anketar mogao provjeriti podatke od ispitanika. Razvijene su metodološke upute s objašnjenjima i detaljne upute za upozorenja ili pogrešku. Kontrolori su sudjelovali na jednodnevnoj obuci te su im dane metodološke upute i objašnjenja u vezi s kontrolama koje trebaju provoditi u aplikaciji CMS.

Nakon prikupljanja podataka provodi se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane statističke jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

- neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referentne osobe izabrane u uzorak)
- neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja uspješno je anketirana, ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

Prema preporuci Eurostata neutežena stopa neodgovora kućanstava računa se za kućanstva koja su prvi put u uzorku i u 2019. stopa neodgovora kućanstava (NRh) iznosila je 55,17%. Stopa neodgovora na individualnoj razini (*Nrp) u 2019. iznosila je 55,65%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema sljedećoj formuli:

$$NRh = (1 - (Ra \times Rh)) \times 100,$$

gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj uspješno anketiranih kućanstava /broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama.

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema sljedećoj formuli:

$$Nrp = (1 - (Rp)) \times 100,$$

gdje je:

Rp – broj završenih osobnih intervjua/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima.

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)		Stopa uspješno završenih osobnih intervjua (Rp)		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)		Stopa neodgovora na razini osobe (NRp)		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (UNRp)	
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
90,82	82,18	75,44	54,55	99,04	98,93	31,49	55,17	0,96	1,07	32,15	55,65

A = ukupan uzorak

B = nova rotacijska skupina izabrana u uzorak za 2019.

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 2)	
	broj	%	broj	%
1	1 900	24,1	-	-
2	1 767	22,4	-	-
3	1 959	24,9	-	-
4	2 254	28,6	-	-
Ukupno	7 880	100,0	-	-

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu s adresom

Rotacijska skupina	Ukupno		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	2 152	17,60	2 069	19,8	83	4,7	45	3,9	1	12,5	37	6,0
2	2 062	16,87	1 962	18,8	100	5,6	56	4,8	1	12,5	43	7,0
3	2 409	19,70	2 283	21,9	126	7,1	78	6,7	1	12,5	47	7,6
4	5 603	45,83	4 132	39,6	1 471	82,6	978	84,5	5	62,5	488	79,4
Ukupno	12 226	100,0	10 446	100,0	1 780	100,0	1 157	100,0	8	100,0	615	100,0

Tablica 6. Distribucija adresa s kojima se kontaktiralo prema ishodu intervjua po kućanstvu

Rotacijska skupina	Ukupno		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno za trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	2 070	19,8	1 900	24,1	170	6,6	100	5,4	46	19,8	24	7,4	-	-
2	1 962	18,8	1 768	22,4	194	7,6	116	8,3	48	20,7	30	9,2	-	-
3	2 283	21,9	1 959	24,9	324	12,6	244	12,1	46	19,8	34	10,5	-	-
4	4 132	39,6	2 254	28,6	1 878	73,2	1 549	74,2	92	39,7	237	72,9	-	-
Ukupno	10 447	100,0	8 881	100,0	2 566	100,0	2 009	100,0	232	100,0	325	100,0	-	-

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Stope neodgovora za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stope neodgovora za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 7 879 ukupan broj osoba = 17 120		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
HY010	Ukupan bruto dohodak kućanstva	13	0,16	7 866	99,84	5 664	72,01	2 202	27,99
HY020	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva	12	0,15	7 867	99,85	3 549	45,11	4 318	54,89
HY022	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera, osim starosnih i obiteljskih mirovina	217	2,75	7 662	97,25	5 475	71,46	2 187	28,54
HY023	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera uključujući starosne i obiteljske mirovine	2 213	28,09	5 666	71,91	3 728	65,80	1 938	34,20
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	7 387	93,76	492	6,24	298	60,57	194	39,43
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	7 518	95,42	361	4,58	291	80,61	70	19,39
HY050G	Dohodak od roditeljskih naknada, dječji doplaci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	7 143	90,66	736	9,34	667	90,63	69	9,38
HY060G	Ostale socijalne naknade	7 588	96,31	291	3,69	277	95,19	14	4,81
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	7 713	97,89	166	2,11	144	86,75	22	13,25
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	7 430	94,30	449	5,70	293	65,26	156	34,74
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	7 797	98,96	82	1,04	72	87,80	10	12,20
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	7 560	95,95	319	4,05	319	100,00	-	-
HY110G	Dohodak osoba mladih od 16 godina	7 452	94,58	427	5,42	311	72,83	116	27,17
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	7 524	95,49	355	4,51	331	93,24	24	6,76
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	7 813	99,16	66	0,84	61	92,42	5	7,58
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	2 921	37,07	4 958	62,93	4 958	100,00	-	-
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	4 807	61,01	3 072	38,99	2 705	88,05	367	11,95
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (u novcu)	10 582	61,81	6 538	38,19	4 844	74,09	1 694	25,91
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	16 457	96,13	663	3,87	364	54,90	299	45,10
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	17 046	99,57	74	0,43	74	100,00	-	-
PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	10 549	61,62	6 571	38,38	6 571	100,00	-	-
PY031G	Dobrovoljni doprinosi poslodavca	17 020	99,42	100	0,58	100	100,00	-	-
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	16 948	99,00	172	1,00	172	100,00	-	-
PY050G	Dohodak od samostalnog rada	15 166	88,59	1 954	11,41	1 499	76,51	455	23,29
PY080G	Mirovine primljene iz III. stupa mirovinskog osiguranja	17 108	99,93	12	0,07	9	75,00	3	25,00
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	16 971	99,13	149	0,87	127	85,23	22	14,77
PY100G	Starosne mirovine	11 954	69,82	5 166	30,18	4 769	92,32	397	7,68
PY110G	Obiteljske mirovine	16 060	93,81	1 060	6,19	1 013	95,57	47	4,43
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	16 994	99,26	126	0,74	102	80,95	24	19,05
PY130G	Invalidske mirovine	16 024	93,60	1 096	6,40	1 025	93,52	71	6,48
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	16 940	98,95	180	1,05	167	92,78	13	7,22

2.2.7. Pogreška obrade

Pri obradi podataka provodi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička i računaska kontrola svih stavki dohotka, logička kontrola podataka o ekonomskoj aktivnosti te šiframa djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd.

Navedene kontrole provode se na setu mikropodataka na razini anketnog upitnika.

Moguća je i pogreška u bazi mikropodataka pri završnoj obradi i pripremi podataka za izračun pokazatelja.

2.2.8. Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije. Stoga je stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stope neodgovora za određenu varijablu.

2.2.9. Stopa uređivanja – LRK

Stopa uređivanja podataka definirana je za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su izvorne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Drugim riječima, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2019. zbog toga što se logičko-računske kontrole na podacima provode u više faza s više izvršitelja (za vrijeme terenskog rada logičko-računske kontrole obavljali su i kontrolori u područnim jedinicama).

2.2.10. Stopa učinkovitosti – LRK

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2019.

2.2.11. Pogreška izbora modela

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva. Svi modeli primijenjeni za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih podataka metodološki su točni i u skladu su s preporukama Eurostata te ne postoji pogreška izbora modela primijenjenoga u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2020., objavljivanje podataka iz Ankete o dohotku stanovništva 2019. određena je tako da se podaci objavljuju kao privremeni podaci i konačni rezultati. Privremeni podaci objavljuju se u Statistici u nizu nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata. Konačni rezultati objavljuju se u Priopćenju, nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije verifikacije moguće su određene promjene na podacima, koje minimalno utječu na izlazne rezultate.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), objavljuje se ispravak podatka/podataka uz napomenu o ispravku.

Također, ako je potrebno revidirati već objavljene podatke, npr. u Priopćenju, objavljuje se novo Priopćenje s revidiranim podacima.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Ne preporučuje se izračunavanje tog pokazatelja kvalitete za godišnja istraživanja.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2020., prvi rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2019. objavljuju se šest mjeseci nakon referentnog razdoblja na koji se podaci odnose. Prvi rezultati objavljeni su 30. lipnja 2020. (T + 6).

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2020., konačni rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2019. objavljeni su 30. rujna 2020. (T + 9).

3.2. Vremenska određenost

3.2.1. Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma za objavljivanje podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2020. Za podatke Ankete o dohotku stanovništva 2019. publikacije su objavljene u skladu s definiranim rokovima u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2020., pa vremenska određenost iznosi 100%.

4. Dostupnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkome i tiskanome obliku te na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr.

Sve dodatne informacije vezane za rezultate te uz samo istraživanje dostupni su na adresi elektroničke pošte stat.info@dzs.hr.

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti – privremeni podaci (Statistika u nizu)

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2019. (Priopćenje)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva u 2019. (Statističko izvješće)

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u ostalim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom ljetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj, Hrvatskoj u brojkama

4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva 2019. trenutno su raspoloživi u obliku mrežne baze podataka samo na mrežnim stranicama Eurostata
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih metodologijom Europske unije, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju te u Rezultatima Ankete o dohotku stanovništva (Statističkom izvješću), a ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na mrežnim stranicama Eurostata
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/income_social_inclusion_living_conditions/methodology.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva 2019.

5.2. Usporedivost u tijeku vremena

Usporedivost kao jedna od temeljnih dimenzija kvalitete odnosi se na potrebu da dobiveni podaci i informacije budu usporedivi u vremenu.

Tablica 8. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstva od 2016. do 2019.

SILC	2016. ¹⁾			2017.			2018.			2019.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
HY010	1 485 489,75	7 539	85 930,92	1 481 583,40	7 809	90 966,54	1 470 507,92	8 354	100 848,00	1 472 398,02	7 867	109 857,94
HY020	1 485 938,68	7 542	73 800,00	1 482 338,97	7 814	78 000,00	1 470 888,79	8 358	82 800,00	1 472 511,02	7 868	89 220,00
HY022	1 448 356,46	7 304	68 784,00	1 449 335,94	7 599	72 912,00	1 435 623,98	8 119	77 900,00	1 443 082,60	7 662	83 800,00
HY023	1 149 517,81	5 483	67 160,00	1 149 110,90	5 678	72 800,00	1 140 194,41	6 025	78 000,00	1 154 861,32	5 666	83 762,00
HY030G	1 463 637,44	7 461	1 500,00	1 461 776,21	7 744	1 500,00	1 453 047,25	8 293	1 500,00	1 446 730,40	7 787	1 740,00
HY040G	82 637,25	480	13 500,00	77 921,86	456	16 500,00	80 774,55	511	17 000,00	83 641,76	492	21 461,00
HY050G	211 658,58	911	7 200,00	191 678,68	844	7 100,00	169 801,81	805	7 200,00	182 889,30	736	9 960,00
HY060G	47 365,60	263	9 600,00	51 172,52	294	9 600,00	51 773,43	309	9 600,00	51 628,12	292	6 560,00
HY080G	101 970,99	499	9 600,00	92 527,01	487	8 000,00	89 134,29	509	10 000,00	81 423,09	449	10 000,00
HY090G	106 842,38	538	1 164,96	92 139,83	513	1 152,07	90 825,08	499	1 160,09	72 344,92	361	1 136,36
HY100G	71 618,51	293	1 280,61	82 408,09	331	924,21	80 146,34	334	1 068,01	85 359,34	319	12 253,34
HY110G	105 480,13	435	1 000,00	95 922,53	411	1 000,00	104 077,87	471	1 000,00	102 854,91	427	1 000,00
HY120G	355 290,59	1 716	400,00	349 844,89	1 681	400,00	347 984,49	1 720	400,00	339 883,18	1 526	455,00
HY130G	85 182,97	404	6 000,00	70 068,2	379	5 000,00	65 415,65	345	6 000,00	72 829,70	355	6 000,00
HY140G	1 001 619,89	4 620	22 056,90	1 001 158,92	4 753	24 831,83	1 021 150,61	5 204	27 100,00	1 048 310,98	4 958	30 580,10
HY170G	597 569,80	3 261	3 000,00	568 618,01	3 309	2 640,00	519 546,34	3 319	3 000,00	502 356,41	3 073	3 000,00

1) Podaci vezani za varijable koje uključuju invalidske mirovine nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine, a ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini osoba od 2016. do 2019.

SILC	2016. ¹⁾			2017.			2018.			2019.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
PY010G	1 417 598,93	6 024	61 718,61	1 503 127,55	6524	63 464,12	1 508 330,27	6 925	66 802,18	1 546 787,74	6 538	73 102,55
PY020G	188 237,15	717	4 031,25	189 565,31	761	4 000,00	186 134,64	782	5 381,25	181 236,41	663	5 050,00
PY030G	1 425 502,73	6 059	23 532,95	1 519 643,82	6599	23 608,65	1 519 848,74	6 992	23 064,00	1 554 614,93	6 571	25 828,36
PY035G	35 955,24	163	2 000,00	5 0631,13	211	2 938,00	45 696,18	197	2 500,00	43 765,40	172	2 518,00
PY050G	389 993,11	1 910	15 000,00	386 527,89	1913	15 732,00	363 125,19	1989	16 400,00	391 193,87	1 954	18 000,00
PY090G	58 932,51	264	6 400,00	50 319,30	232	6 700,00	37 851,41	211	7 000,00	31 288,26	149	7 800,00
PY100G	766 764,23 ¹⁾	4 454 ¹⁾	30 000,00 ¹⁾	795 584,77	4810	30 000,00	802 342,14	5 254	30 000,00	818 652,45	5 166	31 440,00
PY110G	203 694,87 ¹⁾	1 111 ¹⁾	23 268,00 ¹⁾	192 969,62	1122	22 800,00	183 428,12	1 165	24 000,00	174 112,63	1 060	24 000,00
PY130G	206 981,61	1 118	19 950,00	19 8034,86	1098	20 352,00	202 390,50	1 177	20 280,00	191 093,33	1 096	19 524,00
PY200G	1 412 150,03	6 002	5 426,07	1 447 149,33	6280	5 746,27	1 444 548,47	6 649	6 154,91	1 475 616,90	6 234	6 781,42

1) Podaci za 2016. vezani za varijable koje uključuju invalidske mirovine nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine, a ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anкета o dohotku stanovništva uvedena je kao redovito godišnje istraživanje u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva desetogodišnja serija podataka od 2010. do 2019. uz određene manje metodološke promjene u izračunu nekih pokazatelja. U 2015. detaljnije su raščlanjena pojedina pitanja o dohotku u anketnom upitniku, a 2016. nastale su promjene u bilježenju invalidskih mirovina. To je prouzročilo da podaci za neke pokazatelje nisu potpuno usporedivi s prethodnim razdobljima.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Za ADS 2016. podatak koji se odnosi na pokazatelj Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, kada socijalni transferi nisu uključeni u dohodak, nije potpuno usporediv s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine, i ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2019.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2019.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2019.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi provedbe Ankete o dohotku stanovništva 2019. na terenu iznosili su 843.012,20 kn, a navedeni iznos uključuje troškove anketara. Dio anketara jesu zaposlenici Državnog zavoda za statistiku u područnim jedinicama, a dio su vanjski anketari angažirani putem ugovora o djelu. U te troškove uključeni su i troškovi dolaska anketara na izobrazbu.

7.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan čimbenik koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima oko 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u anketi znatno opterećuje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu za Anketu o dohotku stanovništva 2019. iznosilo je 151 minutu. Stoga je u sljedećem razdoblju nužno smanjiti opterećenje ispitanika (korištenje administrativnim izvorima podataka i slično).